

Rozkład materiału

Lp.	Temat lekcji i zakres materiału	Liczba godzin	Cele lekcji	Metody i techniki	Treści podstawy programowej
1	2	3	4	5	6

I. Świat współczesny

1.	Polska we współczesnym świecie <ul style="list-style-type: none"> • cele polskiej polityki zagranicznej • stosunki Polski z innymi państwami • nasi sąsiedzi • ambasady i konsulaty 	1	<ul style="list-style-type: none"> • zrozumienie celów polskiej polityki zagranicznej • ukazanie złożoności polskiej polityki zagranicznej • kształtowanie postaw asertywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z podręcznikiem • analiza SWOT – z kim Polska powinna współpracować • propozycje przygotowane przez grupy 	Relacje Polski z innymi państwami. Polska w Unii Europejskiej.
2.	NATO – od zimnej wojny do współistnienia <ul style="list-style-type: none"> • czym jest NATO • organy NATO • NATO po upadku komunizmu w Europie • polityka obronna Polski • udział w międzynarodowych operacjach militarnych i misjach pokojowych 	1	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie genezy, celów oraz roli NATO we współczesnym świecie • zrozumienie sensu udziału Polaków w misjach wojskowych 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z podręcznikiem • praca z mapą • debata „Za i przeciw udziałowi Polaków w operacjach wojskowych” 	Współpraca i konflikty międzynarodowe. Problemy współczesnego świata.
3.	Integracja europejska <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny i przebieg integracji europejskiej • etapy rozszerzania Unii Europejskiej • instytucje Unii Europejskiej • jak Polska wstępowała do Unii Europejskiej 	1	<ul style="list-style-type: none"> • określenie miejsca i roli Polski i Polaków w integrującej się Europie • zrozumienie celów i zasad funkcjonowania Unii Europejskiej • kształtowanie postaw proeuropejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • praca w grupach – przygotowanie prezentacji multimedialnej (2 min) na temat wybranego państwa UE 	Integracja europejska.

Lp.	Temat lekcji i zakres materiału	Liczba godzin	Cele lekcji	Metody i techniki	Treści podstawy programowej
1	2	3	4	5	6
4.	Polska w systemie politycznym i gospodarczym Unii Europejskiej <ul style="list-style-type: none"> • trzy obszary funkcjonowania Unii Europejskiej • jednolity rynek europejski • praca w państwach Unii Europejskiej • finansowe wsparcie gospodarki polskiej • programy edukacyjne Unii Europejskiej 	1	<ul style="list-style-type: none"> • ukazanie współpracy gospodarczej, jako najważniejszego elementu integracji europejskiej • zrozumienie korzyści wynikających dla gospodarki polskiej i Polaków z członkostwa w Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z podręcznikiem – analiza wykresu ukazującego państwa najczęściej wybierane przez Polaków poszukujących pracy 	Polska w Unii Europejskiej.
5.	Unia Europejska a nasz region <ul style="list-style-type: none"> • polityka regionalna Unii Europejskiej • europejskie pieniądze dla polskich regionów • euroregiony i ich znaczenie 	1	<ul style="list-style-type: none"> • ukazanie celów i sposobów realizacji polityki regionalnej Unii Europejskiej • ukazanie roli euroregionów w procesie integracji europejskiej • ukazanie roli ochrony dziedzictwa narodowego dla procesów zjednoczeniowych Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • praca w grupach – metoda projektu – „Inwestycje w regionie realizowane przy wykorzystaniu środków unijnych” 	Polska w Unii Europejskiej.
6.	ONZ – zjednoczony świat, zjednoczone narody <ul style="list-style-type: none"> • System Narodów Zjednoczonych • organy ONZ • Organizacja Narodów Zjednoczonych a Unia Europejska • wybrane organizacje wyspecjalizowane ONZ 	1	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie genezy, celów i działalności ONZ we współczesnym świecie • prezentacje udziału Polaków w misjach pokojowych • doskonalenie umiejętności wyszukiwania informacji i jej prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z podręcznikiem – analiza źródła: „Karta Narodów Zjednoczonych” • teczka przedmiotowa – udział Polaków w misjach ONZ 	Relacje Polski z innymi państwami. Współpraca i konflikty międzynarodowe.
7.	Wojny i terroryzm <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny współczesnych konfliktów międzynarodowych • współczesny terroryzm • wybrane współczesne konflikty międzynarodowe • uchodźcy i emigranci 	1	<ul style="list-style-type: none"> • ukazanie źródeł terroryzmu • ukazanie walki z międzynarodowym terroryzmem • potępienie przemocy w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • praca w grupach – jak zwalczać przemoc i terroryzm 	Współpraca i konflikty międzynarodowe. Problemy współczesnego świata.
8.	Świat bogaty i biedny <ul style="list-style-type: none"> • bogata Północ i biedne Południe • dlaczego Południe jest biedne • pomoc dla państw Trzeciego Świata • pomoc humanitarna 	1	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie przyczyn i skutków zacofania państw rozwijających się • kształtowanie postaw krytycznych wobec państw, instytucji i osób łamiących prawa człowieka • wdrażanie do podejmowania działań na rzecz walki z ubóstwem 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z mapą • praca z podręcznikiem – tekst źródłowy „Skala biedy w krajach rozwijających się” 	Problemy współczesnego świata.

Lp.	Temat lekcji i zakres materiału	Liczba godzin	Cele lekcji	Metody i techniki	Treści podstawy programowej
1	2	3	4	5	6
				<ul style="list-style-type: none"> dyskusja „Czy państwa rozwijające się mają szansę na sukces?” 	
9.	Globalizacja <ul style="list-style-type: none"> globalna wioska czym jest globalizacja zalety i wady globalizacji 	1	<ul style="list-style-type: none"> zrozumienie dla procesów globalizacji we współczesnym świecie ukazanie wpływu globalizacji na życie jednostki i funkcjonowanie państw 	<ul style="list-style-type: none"> praca z podręcznikiem – debata „Za i przeciw – korzyści i zagrożenia płynące z globalizacji” 	Problemy współczesnego świata. Współpraca międzynarodowa.
10.	Ziemia – planeta ludzi <ul style="list-style-type: none"> błękitna planeta globalne ocieplenie zagłada tropikalnych lasów dziura ozonowa, kwaśne deszcze, niedobory wody 	1	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja największych zagrożeń ekologicznych współczesnego świata kształtowanie postaw proekologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> praca zespołowa prezentacja prac „Ziemia – planeta ludzi” 	Problemy współczesnego świata.

II. Funkcjonowanie gospodarki rynkowej

11.	Potrzeby człowieka i sposoby ich zaspokajania <ul style="list-style-type: none"> rodzaje potrzeb rola potrzeb w życiu człowieka – nieograniczoność potrzeb i rzadkość zasobów czynniki produkcji 	1	<ul style="list-style-type: none"> omówienie rodzajów potrzeb człowieka ukazanie związku między postępem a potrzebami ludzkimi kształtowanie postaw kreatywnych 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka debata „Za i przeciw – handel w święta i niedziele” 	Praca i przedsiębiorczość.
12.	Gospodarka rynkowa <ul style="list-style-type: none"> czym jest gospodarka sposoby gospodarowania rodzaje własności w gospodarce rynkowej 	1	<ul style="list-style-type: none"> rozumienie zasad w gospodarce rynkowej poznanie różnych rodzajów własności doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z podręcznikiem analiza tekstu źródłowego „O własności prywatnej” 	Gospodarka rynkowa.
13.	Jak funkcjonuje gospodarstwo domowe <ul style="list-style-type: none"> gospodarstwo domowe jak dobrze planować wydatki sposoby oszczędzania prawa konsumenta 	1	<ul style="list-style-type: none"> rozumienie zasad racjonalnego gospodarowania w życiu codziennym wdrażanie do codziennego gospodarowania własnymi pieniędzmi doskonalenie umiejętności sporządzania diagramów, wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> praca z podręcznikiem sporządzenie diagramów: „Moje przychody i wydatki (%)” 	Gospodarstwo domowe.

Lp.	Temat lekcji i zakres materiału	Liczba godzin	Cele lekcji	Metody i techniki	Treści podstawy programowej
1	2	3	4	5	6
14.	Skąd się biorą ceny <ul style="list-style-type: none"> • prawo popytu i podaży • mechanizm rynkowy • monopole 	1	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z mechanizmami funkcjonowania rynku • zrozumienie praw ekonomicznych rządzących rynkiem • doskonalenie umiejętności interpretacji wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • praca z podręcznikiem • analiza SWOT 	Gospodarka rynkowa.
15.	Formy i funkcje pieniądza <ul style="list-style-type: none"> • zanim wynaleziono pieniądze • czym jest pieniądz • rodzaje pieniądza • funkcje pieniądza 	1	<ul style="list-style-type: none"> • zrozumienie mechanizmów przejścia od gospodarki naturalnej i towarowej do rynkowej • doskonalenie umiejętności przygotowujących do aktywnego uczestnictwa w życiu gospodarczym • zachęcanie do rozwijania zainteresowań numizmatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wystawka numizmatyczna • praca z podręcznikiem • dyskusja „Jak bezpiecznie postąpić się kartami płatniczymi?” 	Pieniądz i banki.
16.	Inflacja w gospodarce <ul style="list-style-type: none"> • inflacja i hiperinflacja • inflacja a gospodarka 	1	<ul style="list-style-type: none"> • zrozumienie przyczyn powstawania inflacji • wskazanie skutków inflacji dla gospodarstw domowych i gospodarki narodowej • zapoznanie z najważniejszymi pojęciami i prawami ekonomicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z podręcznikiem • pogadanka 	Gospodarka w skali państwa.
17.	Rola banków w gospodarce rynkowej <ul style="list-style-type: none"> • czym są banki • funkcje banków • system bankowy w Polsce 	1	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z systemem bankowym w Polsce • uświadomienie roli NBP w systemie bankowym i gospodarki rynkowej • doskonalenie umiejętności zarządzania własnymi pieniędzmi • doskonalenie umiejętności wyszukiwania i selekcji informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • metoda projektu • zebranie informacji o bankach w najbliższym regionie • przedstawienie ofert 	Pieniądz i banki.
18.	Jak mądrze inwestować <ul style="list-style-type: none"> • czym są akcje i obligacje • jak inwestować na rynku finansowym • giełda papierów wartościowych 	1	<ul style="list-style-type: none"> • ukazanie funkcjonowania giełdy papierów wartościowych • wskazanie wad i zalet inwestowania w papiery wartościowe • doskonalenie umiejętności zarządzania własnymi pieniędzmi 	<ul style="list-style-type: none"> • analiza SWOT – inwestowanie na giełdzie 	Gospodarka rynkowa. Pieniądz i banki. Praca i przedsiębiorczość.

Lp.	Temat lekcji i zakres materiału	Liczba godzin	Cele lekcji	Metody i techniki	Treści podstawy programowej
1	2	3	4	5	6
19.	Gospodarka narodowa <ul style="list-style-type: none"> • czym jest gospodarka narodowa • podstawowe mierniki aktywności w gospodarce narodowej • spożycie i akumulacja 	1	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie głównych zasad funkcjonowania gospodarki narodowej • zrozumienie zasad racjonalnego gospodarowania • ukazanie różnic i podobieństw między budżetem państwa a budżetem rodzinnym 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z podręcznikiem – analiza zestawienia najbogatszych państw ze względu na PKB i PKB <i>per capita</i> w kontekście pozycji Polski 	Gospodarka w skali państwa.
20.	Podatki w gospodarce rynkowej <ul style="list-style-type: none"> • czym są podatki • rodzaje podatków • obliczamy podatek dochodowy 	1	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z systemem podatkowym w Polsce • wdrażanie do samodzielnego sporządzania zeznań podatkowych • wyrabianie przekonania o przydatności wiedzy ekonomicznej w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • praca indywidualna – próba obliczenia podatku dochodowego (PIT – formularz) • praca z podręcznikiem 	Gospodarka w skali państwa.
21.	Budżet państwa <ul style="list-style-type: none"> • budżet państwa • wydatki budżetu państwa 	2	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie zasad konstruowania budżetu państwa • doskonalenie umiejętności pracy w zespole • przygotowanie do publicznych wystąpień (prezentacja) 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • praca w zespole • procentowy podział budżetu (propozycje) 	Gospodarka w skali państwa.
22.	Gospodarka polska po 1989 roku <ul style="list-style-type: none"> • kryzys gospodarki polskiej w latach 80. XX wieku • plan Balcerowicza • społeczne koszty planu Balcerowicza • w pogoni za Europą • współczesny system gospodarczy Polski 	1	<ul style="list-style-type: none"> • zrozumienie procesów przekształceń polskiego systemu gospodarczego • ukazanie znaczenia planu Balcerowicza dla przemian gospodarczych w Polsce • wskazanie gospodarczych szans i zagrożeń dla Polski • kształtowanie postaw krytycznych wobec społecznych skutków przemian gospodarczych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • analiza SWOT • praca z podręcznikiem – stan polskiej gospodarki 	Gospodarka w skali państwa.

III. Człowiek w gospodarce rynkowej

23.	Praca w życiu człowieka <ul style="list-style-type: none"> • <i>homo faber</i> • praca a potrzeby ekonomiczne człowieka • rodzaje pracy 	1	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie uczniów do aktywności zawodowej w warunkach zmiennego rynku pracy • kształtowanie postaw kreatywnych i aktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • burza mózgów – „Czy praca może sprawiać przyjemność?” 	Przedsiębiorstwo i działalność gospodarcza.
-----	---	---	---	--	---

Lp.	Temat lekcji i zakres materiału	Liczba godzin	Cele lekcji	Metody i techniki	Treści podstawy programowej
1	2	3	4	5	6
24.	Rynek pracy <ul style="list-style-type: none"> • jak działa rynek pracy • umiejętności człowieka przedsiębiorczego 	1	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie lokalnego rynku pracy • wdrażanie do aktywności zawodowej w warunkach gospodarki rynkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • praca w zespole • zebranie informacji o rynku pracy: lokalnym, polskim, europejskim • prezentacje 	Przedsiębiorstwo i działalność gospodarcza. Praca i przedsiębiorczość.
25.	Dlaczego nie wszyscy mają pracę <ul style="list-style-type: none"> • bezrobocie i jego przyczyny • rodzaje bezrobocia • bezrobocie w Polsce • skutki bezrobocia • przeciwdziałanie bezrobociu 	1	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie problemów bezrobocia i jego skutków • ukazanie sposobów rozwiązywania bezrobocia • wyrobienie przekonania o konieczności własnej aktywności w poszukiwaniu pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z podręcznikiem – analiza diagramu „Bezrobocie w Polsce” i mapy „Stopa bezrobocia w województwach” • przygotowanie w teczce przedmiotowej „prasówki” na temat bezrobocia 	Praca i przedsiębiorczość.
26.	Być przedsiębiorcą <ul style="list-style-type: none"> • działalność gospodarcza • czy każdy może być przedsiębiorcą • rodzaje przedsiębiorstw • zakładamy firmę • jak nie zbankrutować 	1	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie uczniów do aktywności zawodowej • poznanie cech dobrego przedsiębiorcy • zapoznanie z procedurami zakładania własnej firmy 	<ul style="list-style-type: none"> • praca w grupach – „Mój pomysł na biznes” • sporządzenie biznesplanu 	Przedsiębiorstwo i działalność gospodarcza. Praca i przedsiębiorczość.
27.	Pracodawca i pracobiorca – prawa i obowiązki <ul style="list-style-type: none"> • prawo pracy • umowy o pracę • rozwiązywanie umowy o pracę • ubezpieczenia społeczne i zdrowotne • praca młodocianych 	1	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie najważniejszych dokumentów regulujących prawo pracy • omówienie systemu ubezpieczeń społecznych • kształtowanie postawy etycznej w szkole i w pracy zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z podręcznikiem – analiza źródła „Zasady zatrudnienia młodocianych” • sporządzenie ankiety na temat zatrudnienia młodzieży gimnazjum – zaprezentowanie wyników 	Praca i przedsiębiorczość.

Lp.	Temat lekcji i zakres materiału	Liczba godzin	Cele lekcji	Metody i techniki	Treści podstawy programowej
1	2	3	4	5	6
28.	Reklama i marketing <ul style="list-style-type: none"> • czym jest reklama • reklama – sztuka perswazji • reklama społeczna • marketing • wpływ reklamy i marketingu na gospodarkę 	1	<ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności odczytywania intencji nadawcy na poziomie dosłownym, perswazyjnym i wartościowym • wdrażanie do stosowania reguł ekonomicznych w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • praca w grupie – „Reklama wybrałego produktu” 	Przedsiębiorstwo i działalność gospodarcza.
29.	Jaka szkoła, jaki zawód? <ul style="list-style-type: none"> • jak wybrać odpowiednią szkołę • zawód a kwalifikacje • wybieramy zawód • błędy popełniane przy wyborze szkoły i zawodu 	1	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznanie własnych predyspozycji i realnych możliwości na rynku pracy • poznanie struktury szkolnictwa ponadgimnazjalnego • wdrożenie do planowania własnej ścieżki rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> • praca indywidualna – „Moja ścieżka rozwoju” • praca z podreceptnikiem 	Wybór szkoły i zawodu.
30.	Przed pierwszą rozmową o pracę <ul style="list-style-type: none"> • gdzie szukać ofert pracy • prezentacja swoich kwalifikacji • rozmowa kwalifikacyjna 	1	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do aktywności na rynku pracy • kształtowanie umiejętności pisania CV i podania • uświadomienie znaczenia rozmowy kwalifikacyjnej • doskonalenie umiejętności prezentacji własnej osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • praca w zespole, scenki: „Staram się o pracę” • przygotowanie ofert pracy na rynku lokalnym 	Wybór szkoły i zawodu.
31.	Korupcja i „szara strefa” w gospodarce <ul style="list-style-type: none"> • czym jest korupcja • przyczyny korupcji • gospodarcze i społeczne konsekwencje korupcji • jak zapobiegać korupcji • „szara strefa” i jej skutki dla gospodarki • zasady etyczne w biznesie 	1	<ul style="list-style-type: none"> • ukazanie nieuczciwych zachowań w życiu gospodarczym i społecznym • napiętnowanie nieuczciwych zachowań człowieka w jego karierze zawodowej • kształtowanie umiejętności postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej i wartości uniwersalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • praca w grupach – „Układamy kodeks zachowań etycznych w gospodarce i działalności publicznej” 	Etyka w życiu gospodarczym.